

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 39.

Luni, 24. Septembrie

1845.

DIN MAGAZINŪL ISTORIK.

(Дикейере.)

Ничи глоріосѣл съѣ фійѣ Матіа Корвінѣ че с'а дозѣдат не тронѣл Ѣнгаріеі н'а фост маі прежос декѣт татѣл съѣ. Деспре ачеста зиче іарѣши преа-днѣзѣдатѣл Бонфиніѣ: „Ределѣи Матіа прекѣт с'а зиче маі сѣс іа фост татѣ Іоане Корвінѣ фійѣл лѣи Бѣдѣ Ромѣнѣлѣи, пѣскѣт дн сатѣл пѣрпнтеск не каре ші дн зилеле поастрѣ л пѣтеск Корвінѣ, не тѣмпѣл днпѣрѣдїеі лѣи Сїдїсѣтѣнд де каре маі днтѣѣ а днчепѣт а се кѣпоаѣне вїртѣтеа ші тѣрпнеа сѣфлетѣлѣи лѣи; іарѣ пѣтѣл іа фост Елісавета Сїлаѣи, кѣпоскѣтѣ де ероїнѣ. Ел прекѣт аззїсе маі де тѣлте орї дела пѣрпнѣи, дѣпѣ че с'а фѣкѣт жѣне, се тѣртѣрїсеа кѣ е пѣскѣт днп днптеа романѣ, шїшї редѣчеа ѣепѣл съѣ ла Корвінї карї се пѣтѣрѣ днпре фамїліїле Романїлор челе веки. А-прїнс де сѣпѣцеле ѣенерос шї апроапе де Трансїлванїа, а венїт дн провинѣѣ, маі днтѣѣ с'а днсїнѣат дн фамїліарїтатеа Чїакилор; кѣрѣнд крескѣндѣи інїма а інтрат дн Ѣнгарїа шї а днчепѣт сѣ слѣжеаскѣ кѣ армеле лѣи Франческѣ Чїанадїн, кѣрѣвїа атѣта а фост де іѣвїт днкѣт дн ѣїнеа де фїѣ. Сѣпт ачеста шїа фѣкѣт тїрочїнїл

съѣ чѣл мїлїтѣреск. Дѣпѣ ачѣеа с'а фѣкѣт клїентеле лѣи Деметрїѣ днп Аграм. Днпсѣ пекѣпоскѣнд траїѣл чѣл фрїкос, шї аззїнд кѣ Сїдїсѣтѣнд Імператорїѣл плеакѣ дн Італїа, дндатѣ л'а ѣрмат ка сѣ визїтезе не Романї стрѣѣѣпнї сѣи шї Домнїї лѣтнї.“ (Спѣне не скѣрт сервїѣеле лѣи челе мїлїтаре, ка шї маі сѣс, дѣпѣ ачѣеа проїектеазѣ ѣенеалоѣїа фамїліеі романе Корвіне, шї пѣтѣрѣ не тоѣї консѣлїї шї вѣрѣѣдїї Романї фамошї днп ачѣеастѣ фамїліе пѣпѣ не тѣмпѣл лѣи Домїдїан, лѣи Траїан шї ал Антонїнїлор, сѣпт карїї с'а днсѣтнпат фоарте Корвінїї дн сервїѣеле мїлїтѣрѣнїї, шї аратѣ кѣт а трекут ачѣеастѣ фамїліе дн Дачїа поастрѣ, шїа пѣстрат пѣтмеле шї лїтѣѣ, апої контїнѣѣ:) „Прїп аѣѣнїїа (Ромѣнї) с'а пропагат сѣпѣцеле Корвінїлор, ка сѣ зїчѣт аша, не аскѣнс песте атѣтеа веакѣрї. Дарѣ нїчї ачѣеаста пѣ с'а фѣкѣт фѣрѣ скоп дївїн, чї прекѣт попѣлѣ Роман а апѣрат де карварї ачѣесте провинѣе прїп аззїпѣцеле Корвінїлор, аша шї акѣт тот сѣпт командлор репѣѣлїка крѣдїнѣ сѣ скапе ачѣесте провинѣе де сервїтѣтеа профанѣ. Аша дарѣ дн ачѣест сат с'а пѣскѣт Іоане татѣл лѣи Матїа, а кѣрѣи вїртѣте шї глорїе се поате днѣелеѣе днп челе че ам зиче маі

свс. Matia фйѡл лѡ с'а пѣскѡт ѡ Трансильваніа ла Кѡлѡ ші с'а едѡкат аколо пѣпѡ ѡ вѡрста де жѡне. — Поате кѡ ам репѡдѡт ачестѡа маї департе декѡт с'ар фі пѣрѡт кѡ чере лѡкрѡл, ші поате кѡ чеї маї тѡлѡдї вор кондемна ачеастѡ дїгре-сіѡне: ѡпсѡ пої пѣ о ам фѡкѡт фѡрѡ каз-сѡ, кѡчї Matia кѡпоскѡндѡшї ѡенѡл сѡѡ чел векиѡ пѣ сѡфереа нїмїка маї греѡ де кѡт кѡнд врезѡл дїнтре іnvїдіошї, ѡї а-рѡѡка кѡ е де ѡен ѡпѡтѡекат, сѡѡ кѡнд врезѡл фѡлїндѡсе кѡ повїлітате варварѡ вѡеа сѡ се префѡреаскѡ фѡрѡ мерїте але вїртѡдїї пропрїї. ѡї ера кѡпоскѡт кѡ ад-версарїї сѡї ѡї імпѡта іпновїлітатеа сѡп-целѡї, ші кѡ зїчеа де комѡн кѡ е пѣскѡт дїн паѡїѡне ромѡнѡ. ѡнїї ѡї пѡтеа паѡе-реа лѡї іврїдѡ, кѡ л'аѡ проѡс пѣрїндї де лїѡѡѡ деосевїтѡ. Маї алес магнаѡїї ѡнгарїеї оѡїдентале зїчеа кѡ пѣ требѡе сѡфе-рїт реѡелѡ ромѡн. Шїї Фрїдерїк Імпе-раторїѡл сѡфереа кѡ непѡлѡчере ка зп ре-гат аша де авѡт сѡ се гѡвернеѡе де зп реѡе копїл шї маї стрѡп, шї се ѡвїта некѡрѡат де зпїї магнаѡїї вѡрѡжѡашї ка сѡ пѣ деа короана. Ба ѡпкѡ шї ѡерманїї карїї дїн патѡра лор сѡпѡт вѡрѡжѡашї ѡн-гѡрїлор, ка Matia шї татѡл сѡѡ сѡ пѣ се сокотеаскѡ а фї пѣскѡт дїн сѡпцеле Кор-вїн, аѡ іпвентат о фѡѡѡл деѡтѡл де іпѡе-нїоасѡ прїп комїтеле де Чїліа.“ (Спѡне шї комѡате фѡѡѡла чеа тїкѡлоасѡ каре фѡчеа пе Іоане Корвїнѡ фїѡѡ патѡрал ал лѡї Сїѡїстѡнд дїн о фатѡ ромѡнѡ, каре кѡ тоате ачестѡа о а дѡрѡжѡат маї вїне Праї. Дѡпѡ ачеа адаѡе:;) „Ачестѡа с'аѡ зїс пѡлѡ аїчеа деспре оріѡїнеа лѡї Matia. Акѡт дѡпѡ че а дѡѡѡдїт регатѡл, ресѡїе-ле каре ле а фѡкѡт деѡла ѡпѡенѡт, непѡ-

тѡнд сѡ сѡфере вїеаѡа фѡрѡ лѡкрѡ, ле вом сіѡне ѡп картеа зрѡѡѡоаре. „Ної ѡпсѡ провокѡт ла історїа зпїверсалѡ, ка ачеа-ста сѡ ворѡеаскѡ дѡпѡ кѡвїпѡдѡ де зп вѡр-ѡат атѡт де mare; кѡчї поаѡ пе лїпсѡе ворѡеле кѡ каре ам пѡтеа сѡ лѡѡдѡт кѡ-вїпѡчос пе чел маї стрѡлѡчїт командаторїѡ, пе чел маї вїтеаз солдат, пе чел маї ѡп-целент вѡрѡат шї пе чел маї глорїос реѡе. Ел а фост чел маї mare дїнтре ре-ѡїї пе карїї 'ї а пѡмерат ѡнгарїа, шї о дѡ-рере! чел дїн зрѡѡ. Кѡчї дѡпѡ тоартеа лѡї, чеї дої зрѡѡторї аї сѡї авїа аѡ пѡтѡт сѡ сѡсѡїе зѡѡѡа demнїтѡдїї регале. Іарѡ Тѡрчїї фѡкѡндѡсе маї ѡндрѡзпедї, аѡ пѡ-вѡлїт кѡ тѡлѡїнеа де тоате пѡрѡїле шї ѡпсѡжрїшїт дѡпѡ вѡѡїа чеа трїстѡ деѡла Мохачї 1526 аѡ окѡпат тот регатѡл ѡн-гарїеї, шї Іоане Заполїа ка сѡ дѡѡѡдеа-скѡ зп тїтлѡ дешерт де реѡе ал ѡнгарїеї, с'а сѡпѡс протекѡїзпїї лор де вѡпѡѡїа са, шї прїп ажѡторїѡл лор а адѡпат Даѡїа чѡп-тралѡ, оѡїденталѡ шї ворѡеалѡ ѡнтрѡѡпа декоратѡ кѡ тїтлѡл де регат, шї о а ѡїпѡт пѡлѡ ла тѡрѡеа са 1540, шї дѡпѡ тѡрѡе о а лѡсат фїѡлѡї сѡѡ Іоане II. ѡпкѡ ко-пїл сѡпѡт епїтропїа Тѡрчїлор, карїї л'аѡ пѡ-мїт реѡе шї пе ел кѡ тоате кѡ еї domнеа ѡп деарѡ, ѡпсѡ челорлѡлѡдїї васалї аї лор, карїї зрѡмарѡ ачестѡїа, п'аѡ вѡѡт сѡ ле маї деа нїчї тїтлѡл.

Акѡт Даѡїа сѡспїпа де тоате пѡрѡїле сѡпѡт жѡгѡл Тѡрчїлор. ѡп ачестѡ ѡппре-жѡрѡрї се скѡлѡ кѡтре сѡѡршїтѡл веакѡ-лѡ XVI. Міхаел Вїтеазѡл прїпчїпеле Да-ѡїеї авѡстрале, зп вѡрѡат кѡ зп сѡѡлет пе-сѡѡс де mare, шї сѡ апѡкѡ кѡ тоатѡ пѡте-реа Ромѡнїлор сѡ о реставїлеаскѡ ѡп лїбер-татеа са. Дѡпѡ маї тѡлѡте лѡпѡте порѡчїте

дн контра варваріор ажъсе ка съ крече de джшиі атът patria ші prinсипатъл съѣ, кът ші Moldavia ші Transilvania, ші съ ле знеаскъ съпт счептръл съѣ, пептрѣ каре фанте viteze се декорѣ de кътре Ръ-долф II. кѣ челе маі marі тітлѣрі але дн-пърѣіеі. Днсъ апъсат de зра ші de піста риваліор пері днтре тѣрѣзрїле ресвоініче вѣрватъл каре сїнгѣр ера атѣчі дн старе съ тѣнтѣіаскъ Европа де жгѣл варваріор.

Дн ачест mod фѣрѣ сіліте атът провинцеле Daciei, кът ші vecіna Panonie съ поарте жгѣл чел греѣ ал Тіраніор, а-флѣндѣсе стоарсе de тоате птерїме, ші свепінарѣ съпт джнсъл пѣпъ пе тімпѣрїле лѣі Леополд чел mare, съпт каре днфѣр-шіт дѣпъ пепѣтѣрате фаталїтѣді, се кѣрѣдірѣ de варварї пѣрдіме че съ дінеа зпѣоарѣ de регатъл Ыгарїеі ші венірѣ съпт счептръл днпѣраторїор. Дн ачесте тімпѣрї днкоаче днкъ се маі тѣрѣ-рарѣ de джшиі пѣпъ ла Domnia чеа глорїоасѣ а днпѣраторїлѣі Іосїф II. de пепѣрїтоаре меморїе: днсъ акѣм prin стрѣ-дѣнѣа чеа неовосїтѣ а цепеносѣлѣі дн-пѣраторїѣ ші prin фавоареа воїндеі дї-віне, пѣ пѣмаі кѣ се тѣнтѣірѣ кѣ тотѣл de връжмашїі дн афарѣ, чї се лїберарѣ шї de тоате опресївїле дїпѣзптрѣ челе сфїндїте prin зсапѣа чеа варварѣ а веакѣлѣі челѣі варвар, каре нїмїчеа тоатѣ зманї-татеа шї апъса тоатѣ кѣлтѣра, се рестї-тѣірѣ дрептѣрїле змане, се днтродѣсе кѣл-тѣра шї се днѣлѣдѣ ла град дналт шї дн-сетпат. Днсъ провинцеле челе днкоаче de тѣндї фѣрѣ сіліте пѣпъ дн тімпѣрїле поастрѣ съ свспїне съпт ачел жгѣ каре дн зі дн зі съ фѣчеа маі греѣ, шї авїа

пѣтѣрѣ дн деченїеле трекуте, пѣ атѣта съ'л арѣпче de пе грѣmazїі лор, кѣт съ'л алїнезе рїдїкѣнд despoticмѣл арвїтрарїѣ. Дарѣ провинцеле ромѣне челе deadреапта Дѣзѣрїї се апасѣ de джнсъл пѣпъ дн зі-леле поастрѣ, de шї Domnїорїї пѣ атѣта дн зманїтате, кѣт дн девїлітате, аѣ де-пѣс ферїтатеа чеа веке, шї аѣ днчепѣт а днтродѣче пѣ пѣдїне їнстїтѣте ладѣавїле каре респектеазѣ дрептѣл комѣн ал це-пѣлѣі оменеск шї протектеазѣ лїбертатеа зпїверсалѣ, дн каре се vede преа лѣмїнат кѣ тімпѣрїле варварїеі аѣ трекут пептрѣ totдеазна, шї кѣ de аїчі днпїнте віеада аре съ се консакрезе пѣмаї віртѣдії шї щїпѣделор.

А. Треѣ. Мазрїанѣ.

Ы N K Ы P K A N.

Новелѣ дн Молдова.

Щїѣ кѣ нїне пѣ поате гѣчі че вреаѣ еѣ съ зік деспре зп кѣркан. Еї віне! а-ведї кѣвѣнт: нїчі еѣ п'ашї фї зіс нїмїк да-кѣ п'аш щї чеѣа.

Чеї че адї четїт пе Бѣфон щїді кѣ кѣрканѣ се траѣе дн кѣтаре саѣ дн кѣ-таре ordїn, dar деспре кѣрканѣ теѣ Бѣ-фон п'а авѣт нїчі о idee; пот днкредїнѣа. Чеї че адї възѣт пе кѣркан, щїді кѣ ел есте о пасере днгѣтфатѣ ка зп арлѣзѣт тѣрческ, сеаѣ ка зп кавалер гоготан; о дїханїе че аре дѣбъ нїчіоаре шї нас лѣнѣ че спѣзѣрѣ пе лѣнѣгъ плїск ка о коадѣ de шопѣрлѣ; зп доїток че жоакѣ валс ка о demoazelѣ фатѣ mare, сеаѣ арлѣзѣ-де ка зп кефалонїт, шчл. Дар съ vedeді кѣ еѣ щїѣ алт чеѣа деспре зп кѣркан.

*)

Ън къркан есте зп къркан; нѣмѣк маї сѣмплѣ! дар че ацѣ зѣче дак' ацѣ авзѣ къ зп къркан есте маї мѣлт декът зп къркан; шѣ къ ел поате фаче ачеса че нѣ ар пѣтеа алт къркан? Еѣ ашѣ дорѣ съ ам зп къркан. Еѣ къ зп къркан ашѣ къщѣга дрептатеа зпѣѣ жалъве, фаворъл зпѣѣ дрегътор, рѣсвѣпареа зпѣѣ патѣмѣ, дп сѣършѣт къ зп къркан ашѣ фаче шѣ алдѣ кърканѣ.

Пе малърѣме Бѣстрѣдеї пѣтеа съ фѣе маї мѣлцѣ кърканѣ, дар ера нѣте зп къркан. Ън къркан ка ачала н'ар фѣ пѣтѣт авеа нѣте, де шѣ ел нѣ ера декът зп къркан. Кърканъл ачала се гѣсѣа дп Ограда зпѣѣ исправнѣк. Че маї исправнѣк! дар че маї къркан! съ фѣѣ ал пѣвѣѣ де ацѣ вѣзът аша къркан шѣ аша исправнѣк. *)

Поате гѣндѣдѣ къ кърканъл щѣеа а скрѣе, а четѣ, сеаѣ а сѣѣтѣѣ? фереаскъ Дѣмпежеѣ! ел нѣ ера декът зп къркан, дар зп къркан чѣвѣлѣсат.

Исправнѣкъл ера о амфѣвѣе къ страе Молдовенѣщѣ сеаѣ Лехо-Асѣатѣче, ла пѣчѣоаре неамц, ла кап франдоз, ла зрѣѣ пѣрта савѣе шѣ ла шапкъ рош. Ел зѣоа къта де треавъ ка зп вреднѣк дрегътор; сеара жѣка кърѣме ка зп мецдер хартофор. . . Дар къ тоате ачестеа ел треавѣа съ фѣе исправнѣк.

Исправнѣкъл сеара дѣпъ че се дппрѣщѣеа адъпареа, лѣа сокотеалъ келарѣлѣ дѣспре венѣгъл де зѣ. Келаръл авеа тре-чере ла воер; пѣтръ къ ел да воерѣлѣ дп тоатъ сеара къте о свѣтъ вѣпѣшоаръ де ванѣ.

*) Съ не ѣердѣ D. автор! къ ацѣ ам фост сѣлѣдѣ а маї стѣлде кътева нене дѣн арѣпѣлме кърканълѣ, ка нѣ къзѣа съ не свѣре дѣн мѣнѣ, Ped.

Благословѣт съ фѣе талентѣл кърканълѣ!

Ън исправнѣк акѣм щѣдѣ че в'а съ зѣкъ. Дар зп жѣлѣитор? О! сѣрманъл жѣлѣитор! ел есте зп ом, о фѣпцъ каре аре невое де исправнѣк, пѣтръ къвѣнт къ исправнѣкъл есте чел маї интересант персонаж дптръзп цѣнт. Сѣрманъл жѣлѣитор! ел аре жалъвъ де дат дп мѣна исправнѣкълѣ; ел ащѣаптъ дпдѣстѣларе сеаѣ пѣпере ла кале дела исправнѣк. Жѣлѣиторъл маї адѣс се дптъмплъ съ фѣе зп цѣран пе каре 'л а обѣждѣт посесоръл: зѣк посесоръл пѣтръ къ асѣпра пропрѣетарълѣ воер нѣ се поате тѣнгѣ.

Дар съ лѣсъм пе воер съ венѣм ла жѣлѣитор. Жѣлѣиторъл, към ам зѣс, тре-вѣе съ фѣе зп цѣран сеаѣ зп рѣзъш, дп сѣършѣт зп ом д'ачѣеа каре прѣн фаталѣтате крѣде де леѣе тот че ѣ се пропѣне дела чел че с'а дпвреднѣчѣт а пѣрта по-став де Ангѣлѣа. Ел аша е депрѣнс. Ел дела поартъ дпшѣ еа къшѣа дѣн кап дрепт семп де респѣкт, шѣ се дпкѣнъ шѣ пе ла котеѣ дѣн оградъ. Ел дакъ аре жалъвъ, о цѣне дп мѣнъ, шѣ третърѣнд се сѣѣе пе скѣрѣме касѣѣ ка съ се дпфѣдошезъ ла воер. Дар воеръл аре ла зпшъ слѣжѣиторѣ, пѣтръ-къ ел есте исправнѣк; слѣжѣиторѣ нѣ ласъ съ ѣнтре пе жѣлѣиторѣ къ мѣнѣме гоале. Сѣрманъл жѣлѣитор!

Дар кънд нѣ е зѣ де ертарок, шѣ маї алѣс кънд жѣлѣиторъл аре гравъ, де зпде-ва лѣа ел кърканъл че се фѣкъсе леѣе а се адъче ла исправнѣк? Дела келар; пѣгрѣшѣт дела келар. Келаръл треавѣе съ аѣвъ кърканѣ де вѣзъаре.

Благословѣт съ фѣе кърканъл!

Дар дакъ се дптъмпла съ п'аѣвъ жѣ,

лѣиторѣм о карбоавѣ пентрѣ ка съ кѣм-пере кѣркапѣм? требѣе съ ши зѣлоціаскѣм сѣкманѣм. Дар дакъ п'авеа сѣкман? О! атѣнче ваї де ел! нїме пѣл аскѣлтъ: Де-ла скѣрї ера дѣврѣнѣт. Сѣрманѣм жѣ-лѣитор!

Благословїт съ фїе кѣркапѣм!

Маї тѣлї аѣ възѣт адѣкѣндѣсе пе рѣнд дн одае ла ісправнїк кѣте зече ши маї тѣлї кѣркапї пе зі. Ера де крѣзѣт кѣ ісправнїкѣм дн треї анї аї слѣжвеї ар фї авѣт тѣрте де кѣркапї, кѣнд ел пѣ авеа декѣт зпѣл.

Благословїт съ фїе кѣркапѣм!

Кѣркапѣм шедеа ла келар дн касѣ. Інстїнкѣм съѣ ера аша де чївілізат дн-кѣт кѣпощеа пе тот отѣл че ера жѣлѣитор. Дл кѣпощеа, везі віне, пентрѣ кѣ жѣлѣиторѣм цїнеа жалва дн тѣпѣ. Кѣркапѣм дндатѣ дї сѣрїа дн браде, пентрѣ кѣ шїеа кѣл дѣче ла воер, жѣлѣиторѣм требѣїа съї деа дрѣтѣм пе ковоарѣ, ши кѣркапѣм се депрїнсесе а фаче комплїменте ка ши жѣлѣиторѣм. —

Че кѣркап мїнѣнат!

Се ва пѣреа кѣрїоасѣ о асемїне анекдотѣ пентрѣ кѣ пѣ шїї кѣ еа поате фаче парте ла археолодїеа ісправнїкателор. D. C. . . тѣ мїр кѣм де п'а класїфікат дн археолодїа са ши пе кѣркапѣм чївілізат, пентрѣ кѣ ел требѣе съ фїе марка ісправнїкѣм, прекѣм ла алте цїнѣтѣрї ар фї вѣлпеа, кѣпѣдїна де захар, шїѣвѣїѣ ши алтеле.*)

*) Де асѣ фїре анекдоте сѣлт маї тѣлте; пѣ тѣ фѣгѣдѣск а ле да дн лѣмїпѣ, пентрѣ кѣ пѣ шїї кѣм т'оїѣ дншѣка кѣ Домнїї ісправнїчї.

Domnitor докторї де економїеа політікѣ, каре адї венїт дн Молдова дѣвѣцадї дн дѣрї стрейне! Спѣнедїмї, дн стѣдїїле воастре гѣсїта'дї о асемїне манїерѣ де транспортат фолосѣрї? Нѣ! дн прївіреа ісправнїкѣм сѣлтедї нїше гоготанї; пентрѣ-кѣ пѣмаї ісправнїкѣм поате чївілізатїн кѣркап. —

G. Cioba.

Е Р К Ъ Л А Н Ъ Л.

(Новелѣ дн тїмпѣл Романїлор векї.)

(Ѣртаре.)

Азрѣеа кіар кѣ ачелашї кѣрацїѣ, каре дн мартїрїї веакѣмї векїѣ се ведеа дн тоате зілеле, дѣдѣ сѣат: а пѣ се днгрїжі де зїоа де тѣне ши а се днкрѣдїнда дн Дѣмнезеѣ! каре дн тїмпѣл персѣкѣдїлор днфѣрїате а днпѣратѣлї Neron днтѣлдї кѣ маї тѣлте сѣте а днторшїлор вісерїка чеа тїперѣ ши п'а лѣсат се пѣарѣ фагѣл чел тїпер, каре акѣм дншї днтїнде а сале ратѣрї фрѣпт продѣкѣтоаре дела Асїеа пѣпѣ ла Езропа.

„Фїїка теа! — грїї вѣтрѣлѣ — шїї тѣ? кѣ хотѣрѣм де соартеа маї тѣлтора, дн карїї де ши е сѣфлетѣл таре, е слав днсѣ трѣпѣл; ши аѣ есте-не ертат аї пѣне дн перїколѣл осѣндеї? Аѣ есте ертат се арѣокѣм семїнда дн фаца соарелѣ дн ініма пѣтѣпѣлї, каре дї пѣтреде дн-колдїреа?“

Азрѣеа дншї скѣтѣра капѣл кѣ дндїалѣ. „Че зічі, Стефане? — днтрѣвѣ фетїда днтіозѣндѣ'шї тѣна кѣтрѣ содѣл еї. — Грїїеще Павелѣ ши тѣ, Даве!“

Редеаска стѣтѣрѣ мажестоасѣ, ши фаца палїдѣ ши фантастїкѣ кѣ окїї чеї марї

ші міеріи а содѣлѣи ей дп тоатѣ фрѣмѣ-сеца лор се ведеа акѣм ла лѣмина канделелор. „Ох, Маріо! — грѣи ел — кредіицадѣ дпмі рѣдікѣ свѣлетѣл, . . акѣм дпсѣ ѣ тревѣицѣ де зп сѣат матор. Жѣзрѣндѣне, кѣ нѣ пе вом да пе фацѣ пѣлѣ че нѣ пі се ва дпѣлци пѣмѣрѣл, де асѣѣдатѣ ва фі маі віне а пе рѣрі адѣпѣріме, асѣпѣнд пѣлѣ че ва дпчета іѣдеала зптеелор спіонѣрі.

„Ші дѣп' ачѣеа?“ дптрѣвѣ Авреѣа кѣ окіи арзеторі.

„Дѣп' ачѣеа — зісе жѣпеле дпфервінтат — вом асѣпта сосіреа тімпѣлѣи дп каре пе вом пѣтеа да пе фацѣ, ші ва фі Дѣмпнезеѣ кѣ поі!“

„Сѣ фіе!“ зісе Павел вѣтрѣлѣл.

Авреѣа тѣкѣ, пе фрѣнтеі стрѣлѣчѣа іпспіраціѣ черѣаскѣ. „Пѣдін кредіиціоші! стрігѣ дѣнса — дптрѣ аскѣнс воіці воі а вѣ пѣзі віаца скѣртѣ? Пѣптрѣ ачѣеа с'а семѣнат семѣнда дп пѣмѣнтѣл фрѣптіфер, ва ачѣеаш сѣ нѣ се десвоалте?“

Аѣ нѣ ера Павел апостол сіпгѣр, кѣнд дп Рома 'ші а дескѣе ростѣл дп контра а мѣі де дѣмпнезеі фалсі; аѣ нѣ ерам поі акѣм е апѣл пѣмаі треі іпші дп Еркѣлан? ші дп презент 70 свѣлете адорѣ пе Дѣмпнезеѣл чел адеѣрат. Деслеагѣмѣ де жѣрѣмѣнт, Павелѣ! ші тѣпе дпмі ва ре-сѣпа гласѣл дптре колѣпеле калчіділѣлі!

VI.

Дптр'ачѣеа Оровіст асѣпта неодіхпіт репѣтоарчѣеа Авреіѣі. „Де кѣтѣва нѣ с'ар репѣтоарче? — зісе дп сіне — де кѣтѣва а пѣрѣсіт пѣптрѣ тотдеазѣна касѣ лѣі Варо?“ Dove оаре лѣпці тревѣрѣл, дпсѣ пѣдїица спіонѣлѣі кѣріос нѣ с'а стѣр-

піт пічі декѣт. Нѣмаі декѣт і с'а пѣрѣт а азѣі чѣва сѣпет; ші ка се азѣт маі віне 'ші а рецінѣт ресѣфлетѣл. Еі веніа! нѣ маі пѣтеа фі дпдоіалѣ: Авреѣа ші скла-вѣл. Оровіст с'а трас дѣпѣ зп стѣлп, че ста дп аѣарѣ, пѣлѣ еі аѣ трекѣт пе ако-ло; дѣп' ачѣеа теарсе дп зрѣм лор пѣлѣ че ажѣисѣрѣ ла касѣ лѣі Варо.

Ла сѣпетѣл ліреі пе карѣа а скос'о Стефан де сѣвт вѣстѣпѣтѣші, с'а дескѣе фѣреастра, ші скара де фѣніѣ фѣ лѣсѣтѣл дп жос. Авреѣа стріпсе пе соцѣл еі кѣ-трѣ іпѣмѣші: „Дѣмпнезеѣ кѣ тіне — дп зісе — п'аі фрїкѣ! еѣ тѣ воіѣ рѣга кѣ фервіпцѣлѣ, ші Дѣмпнезеѣ дпмі ва лѣміна мптеа, ва се почѣс цї че тревѣіе се фа-чѣм!“

Оровіст дп кліпа ачѣеастѣ се дпїѣпѣтѣ дптре копворѣиторі. „Чіне ещї склаѣлѣ апѣс?“ стрігѣ ші пѣмѣарѣл шїл рѣдікѣ асѣпра лѣі Стефан.

Авреѣа прїмі дппѣпгѣтѣра кѣ зп ді-пѣт ші де пе зѣмѣлѣ алѣ ка піѣаоа дп-чѣпѣ а ешї сѣпѣе. „Тѣ ещї, Оровісте? — дп зісе кѣ о зрїсіре профѣндѣ — кѣ че дрепѣ дпѣлі 'п зрѣтїмі. Де кѣнд с'а дпжосіт оаспетѣл лѣі Варо спре а фі зп сїіон мшѣл, каре пѣпдеѣе ла вѣствол.

„Ха! тѣ ѣ фїі, Оровіст? — грѣі Сте-фан сѣчїнд пѣмѣарѣл кѣ о дпторсетѣрѣ дп тѣлѣі, ші арѣкѣндѣл де парте: — „Кѣпѣціме?“ контіаѣл ел кѣ зп топ сѣв-дѣітор.

Оровіст нѣ пѣтеа грѣі. „Тѣ трѣещї — стрігѣ ел фѣрѣ воіемі — Арміне?“

„Трѣіѣск! — зісе Стефан прївїнд кѣ ліпїде ла дптрѣвѣторѣл. — Те мїрі? Ох, дппѣпѣреѣа пѣмѣарѣлѣі пе каре дп фер-віпѣеала вѣтѣліѣі дптре зідѣріме Іѣрѣса-

літълві л'аі дндрептет спре ініт'мі, т'а р'ніт к'ам се каде: а фост де моарте рана, фр'діоаре! ші таре дест'л спре а п'не короана в'зрпат' не кап'л в'зі цігант. — Есте д'нсь в'н D'zmnzezeș, д'н'лдат ас'пра стелелор ініте, каре ск'ол' не чеі мор'ці д'н мор'мінте.“

„Ха! назаревле! — з'ісе Оровіст ревенінд'ші д'н ф'іре — де не вор'в' те к'поск, д'нп'нсет'ра н'а фост дела міне,“

„Н'в! — д'і з'ісе Армін к'е речеал' — везі ачі! — к'е ачестеа д'і р'дік' т'ніка де не пепт, д'н каре ла л'міна л'неі се ведеа в'н лок де фаг'т проф'нд'. — Б'чіг'тор'ме де ф'рате! — неаг' ак'ам! Назаревле! кон'тін'в' д'н'с'л к'е фаг'т д'нф'лк'к'рат' — аша е! к'т'к' т'в аф'л' д'н віаг'т, о ам д'е а т'л'ц'т'мі в'зі назарен; д'н'тре чеі отор'ж'ці, не кар'і іа'в' в'чіс'в' сабіеа теа, д'н'тре ф'раціі с'в'і м'а скос д'в'к'нд'в'ме не деас'пра кап'л'ві с'в'і п'н'тре платееле чет'д'цеі р'віпате, не в'тер'л с'в'і, ав'іа рес'ф'л'нд, д'н локаш'л с'в'і, ші ав'в' гр'іж'к' де д'в'нман'л с'в'і; к'в'чі ск'ріс есте: Се і'в'в'ці не деапроапеле т'в'в' ка не т'не д'н'с'ші, ші р'в'гаці'в' пептр'в' чеі че в'в' пр'ігонеск не воі.“

„N'аі ф'рік', Оровісте! в'рват'в' ме'в', ф'рате т'в'в' д'ці ва ерта.“

„Б'рват'в' т'в'в' — стр'іг' Оровіст д'н-кременіт — нег'тор'л D'zmnzezeilor, в'н назарен, ші с'в'іці ф'іе в'рват'в'?“ к'е ачестеа се д'н'в'л'ві не сіне к'е пал'і'л-мантел'л-с'в'і ші п'в'таі дек'т с'а деп'ртат.

„Че ф'в'к'р'м? — з'ісе Армін — к'поск не Оровіст, не тоді не ва жер'фі т'р'в'реі сале. Маріо! те ж'вр не оареле ачелеа, к'нд' а'в' п'тр'в'ос д'н поі д'н Рома к'в'інтеле л'ві Павел а в'тр'л'л'ві ме'в' т'нп-

т'вітор, с'в'і ф'іа гата, т'р'ев'іе а не деп'рта! н'в' пептр'в' міне, н'в'! іо пептр'в' т'не ам ф'рік', Маріо!“

„Аі к'редінг'т д'н D'zmnzezeș! — д'і з'ісе Авреа; ші стр'інсе не в'рват'в' с'в'і к'в'тр'в' ініт' ші се с'в'і к'е грав'в' не скара де ф'з'ніе д'н одаіеа са.“

Несте в'н п'тр'ар де о'р'в' а ін'трат не в'ша вест'івол'л'ві о ф'іінг'т в'тр'л'л'в'. Ера Дав'в' — к'редінч'іос'л сер'в а л'ві Варо.

VII.

С'ін'л Авреіеі се д'нф'ла де гр'іжі гре-ле, с'в'олет'в'і к'редінч'іос н'в' се кл'т'іа, амо-р'ві д'н'с'л к'те ода'т' к'е т'в'х'піре се 'нф'л'к'бра. Че ва з'іче Варо, де ва ш'і л'к'р'л, д'н'с'л е д'н Ер'к'л'ан чел таі зело'с ші чел таі с'в'перст'іціос к'л'тор ал зело'р. Ал'ві Оровіст к'в'інте де р'в'тас в'н д'в'д'р'в' не фаг'т к'е д'і ва аж'н'це пер'ікол.

Д'н в'рт'в' т'р'ек'в' поаптеа л'н'г'т, ші Авреа д'в'п'т о р'г'г'ч'і'в'не фер'вінте д'ш'і с'ін'ці с'в'олет'л д'н'т'р'іт. К'е фаг'т л'н'іці'т'в' се ар'т'л'в' ла ам'іаз'і д'н ф'оішор'л де вар'в'; аколо шед'еа л'н'іці'т'в' фаг'т к'е Оровіст д'н-тре в'зк'ате ф'в'тег'тоаре с'ісіліане ші д'н'тре пот'іре к'в'нпате, Оровіст н'в'і пр'ів'іа д'н ок'і, л'неаментелеі д'н'с'л ар'т'а рес'в'наре ші піс'т'в'.

Ч'іг'н'в' д'н'к' ера т'к'к'т, ші к'в'т'т'в'р'аі ар'т'а к'е к'е д'н'с'л а т'р'ев'іт а се д'н'т'н'пла чева деос'в'іт. Авреа н'в' се д'ндоіа в'т'к'к' д'н'с'л ар' ш'і тоате.

Д'н'к' ші л'неаментеле век'і'л'ві Варо каре д'н оасп'еде авеа тот'деав'на віоішіе ат'ік'в' (атеніан'в'), рестр'л'л'ч'іа оареш'і-каре неп'л'ч'ере, ші не тоат'в' ад'в'наре се ведеа колоареа в'неі прес'інд'ірі оміноасе.

Д'в'п'т осп'ед' Варо к'іеш'в' не Ч'іг'ов' д'н

латърі, мѣлт тѣмъ ворвѣрь дѣтре сѣне, пѣ-
лъ че Оровѣст дѣ тѣчере с'а ашезат пе
пат. *)

Фада лѣи Варо тот маі таре се дѣ-
фока. „Азreo!“ — стрігъ ел скос къ то-
тѣл дѣн фѣреші, ші пе лѣнеamentелеі вър-
вѣтеші се звѣрвѣа спайтъ ші порпѣре а-
дѣлкѣ. — „Азreo!“ — маі репеді дѣк'
одатъ — ші ворвѣ се ведеа а і се 'мпедека
дѣ гѣт. — Аша е? те жѣр пе зеі егерн!
зі, аша е? къ те фѣкѣші прадѣ пентрѣ
ачеі сѣперстѣіоші пліні де пѣкѣте, каріі
пѣ кред дѣ зеі романі? Ачеаста е дѣр
каса жерфѣі omіnoase де астѣзі. Те ам
крескѣт пе сѣнѣмі! пе зп шерпе, пе каре
л'ам пѣтрѣт къ сѣпделе дѣн інімъ! Аі адѣс
рѣшѣне астѣра касеі ші а пѣтелѣі меѣ!
Зеілор депѣртадѣ оменѣл ачеста: стрѣне-
поата сѣпсіонілор е неаста зпѣі pazарен!

Азreea аскѣлта лѣніцітѣ дѣфѣорѣтоа-
реа ерѣтпѣре а порпѣреі челеі дѣфѣріате
а лѣи Варо; первелеі фетеецѣ і се кѣтре-
тѣрарѣ де асте ворвѣ крѣде ші неавзіте
пѣл' акѣт, фада еі дѣсѣ лѣчѣа дѣ невіно-
ціе повѣлѣ. „Дѣтпезеѣ къ тіне! еартѣтѣ“
— дѣ зісе еа тремѣрѣнд, апоі пѣші фацѣ
кѣ Варо. — „Аскѣлтѣ Варо ші тѣ Чігне!“

„Нѣ пічі декѣт!“ — стрігъ Варо дѣ-
фокат. — Апѣрареа ачестеі дѣвѣцѣтѣрѣ
пѣкѣтоасе п'аре лок дѣтре ачешті пѣрѣцѣі
кѣраці. Стерцете дѣн окіі меі! Департѣте
дѣдатъ! фѣреаці де фацѣ е вѣтѣстем!

(Ва зрѣта.)

*) Романіі чѣі де фрѣнте ші дѣнавѣціці се пѣ-
неа пе патѣрѣі кѣнд се оспѣта.

De че пѣ фацѣ о Dómnе, мѣнѣшні ка ші 'н пѣстѣіе
Кѣ попѣлѣл Іздеіі, пріп Моісі, отѣл тѣѣ!
Сѣ скоці дѣн жѣт п'о цѣнтѣ, че цеме дѣ ровіе,
Черѣнд дѣтре сѣспѣнѣрѣ, с'о скані дѣ атѣта рѣѣ!

Атѣнчѣ дѣі ера тілѣ де фрадеа фѣіпѣцѣ,
Че зѣнда спѣтмерѣсѣ де Ніл о дѣнека:
Акѣт пѣ кащѣі ла версѣл, че'ці стрігъ'н зтѣліпѣцѣ:
„Пѣрпѣте дѣн пѣлѣіте дѣтѣіде тѣна та!“

Аѣ доар е ледеа фѣреі, ка паціі астѣрпѣте
С'анѣе, сѣ се шѣарѣгѣ, ка ші кѣнд п'ар фѣ фост,
Ші'н вагра лор стрѣвеке фаміліі рѣспіпѣте
Сѣ'ші афле локѣіпѣца, дорігѣл адѣност?

Се теме мателотѣл*) дѣ'а тѣрѣі віжеліе,
Кѣнд варка'ї се арѣнкѣ де валѣрѣі не'пчетат:
Дѣр тот спереазѣ дѣ сѣне'ші, кѣ'н скѣрт ва сѣ ревіе
Біланѣцѣла че перісе, мѣнѣтѣла де скѣпат.

Офтеазѣ ровѣ 'н ланѣцѣрѣі дѣн волта 'нтѣнекатѣ,
Кѣчѣі пѣмаі веде соаре, де лѣте'ї деспѣрѣціі:
Дѣн кѣцет дѣсѣ крѣде, къ тот маі скан одатѣ
Дѣн зѣтѣр ла лѣтѣнѣ, ла фраці чѣ а пѣрѣсѣт:

Дѣр ваі! амар сѣспѣнѣ о цѣнтѣ пѣрѣсѣтѣ,
Дѣ а кѣреі фѣр одатѣ пѣгѣнѣла тремѣра!
Вѣзѣнд къ пѣмаі есте мѣжлок дѣ а фѣ пѣзітѣ
Мѣрѣреа стрѣтошаскѣ ші есістѣнѣца са.

Дорпѣці, дорпѣці дѣн паче, воі зѣтѣре дѣн торпѣнте!
А вѣстре сѣвенѣре, че сѣѣнт пі лѣаціі пѣстрат,
Сѣнт літѣва ші релѣдеа; іар зелѣла чел фѣрвіпѣте,
Чѣ авеаціі спре цѣнѣл востѣрѣ, кѣ воі с'а торпѣнтат.

Фѣрѣче де воі зѣтѣре, къ ледеа пѣ вѣ ласѣ
Сѣ реведѣ'ціі апѣшніі непоці де пе пѣтѣнт!
Кѣчѣі алѣфелѣіѣ молешѣреа ші жѣгѣл чѣі анасѣ,
Де лок в'ар рѣдѣпѣнѣце дѣ сарѣвѣл, торпѣнт!
а. т. ж.

*) Фѣчѣор дела коравіе,